

ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ: «ВТРАЧЕНЕ ПОКОЛІННЯ»

Молодіжне безробіття є актуальною проблемою соціально-економічної політики держави. У статті визначено основні особливості сучасного безробіття та причини молодіжного безробіття. Також порівнюються основні показники молодіжного безробіття в ЄС та в Україні, визначено можливі шляхи подолання безробіття серед молоді.

***Ключові слова:** безробіття, ЄС, молодь, працевлаштування, роботодавець, Україна.*

Світова фінансова криза 2008-2009 років негативно вплинула на всі країни світу, погіршивши їх економіку і тим самим вплинувши на світовий ринок праці. В світових масштабах, економічна криза, за даними ООН, загрожувала 51 млн. людей, що могли залишитись без роботи. Незважаючи на наполегливі старання урядів, криза робочих місць не вщухає: один із кожних трьох працівників у світі або є безробітним, або живе у бідності. Потрібно, щоб створення робочих місць у реальній економіці стало для нас пріоритетом номер один. Проблема безробіття займає важливе місце в наукових та практичних дослідженнях науковців. Проблемою безробіття займалися такі визнані науковці як Дж. М. Кейнс, М. Фрідман, Т. Мальтус, а також сучасні дослідники Лісогор Л., Нікіфоров П.О., Руденко Н. В. Дж. Кейнс в своїй основній праці «Загальна теорія зайнятості, відсотка і грошей», що вийшла в 1936р., висуває на перший план проблеми зайнятості: «Кінцева мета нашого аналізу — встановити, чим визначається рівень зайнятості». Також Дж. Кейнс писав: «Найбільш значними вадами суспільства, в якому ми живемо, є його нездатність забезпечити повну зайнятість» [5, с. 359]. Соціальний аспект проблеми молодіжного безробіття досліджує відомий американський соціолог Зигмунд Бауман. За його словами перед молоддю постала перспектива довгострокового безробіття і різних «підробітків», які не відповідають їхнім навичкам та очікуванням. Це перше повоєнне «втрачене покоління», на яке очікує зменшення зайнятості [8].

В ході дослідження проблеми безробіття серед молоді мною були використані аналіз документів та інших джерел інформації, синтез інформації, порівняння статистичних показників.

Ціль роботи - проаналізувати ситуацію з безробіття серед молоді та запропонувати шляхи її вирішення.

Результати дослідження. Проблема безробіття охоплює в наш час як країни, що розвиваються, так і високорозвинені країни. До особливостей сучасного безробіття можна віднести наступне:

- 1) зростання його масштабів;
- 2) зрушення у соціально-професійній структурі безробітних (безробітними стають не тільки робітники, а й спеціалісти, управлінці);
- 3) зрушення у статевовіковій структурі безробітних (серед незайнятого населення більше жінок, ніж чоловіків, більше молоді, ніж людей зрілого віку);
- 4) підвищення вимушеної часткової зайнятості та добровільної незайнятості;
- 5) збільшення тривалості безробіття.

В Україні існує два підходи до визначення такої категорії як «безробітний».

Згідно Закону «Про зайнятість населення» безробітними визнаються працездатні громадяни працездатного віку, які через відсутність роботи не мають заробітку або інших передбачених законодавством доходів і зареєстровані у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, готові та здатні приступити до підходящої роботи [4].

За класифікацією Міжнародної організації праці безробітними є особи у віці 15-70 років, як зареєстровані, так і незареєстровані на біржі праці, які одночасно задовольняють три умови: не мають роботи (прибуткового заняття), шукають роботу або намагаються організувати власну справу, готові приступити до роботи впродовж наступних двох тижнів.

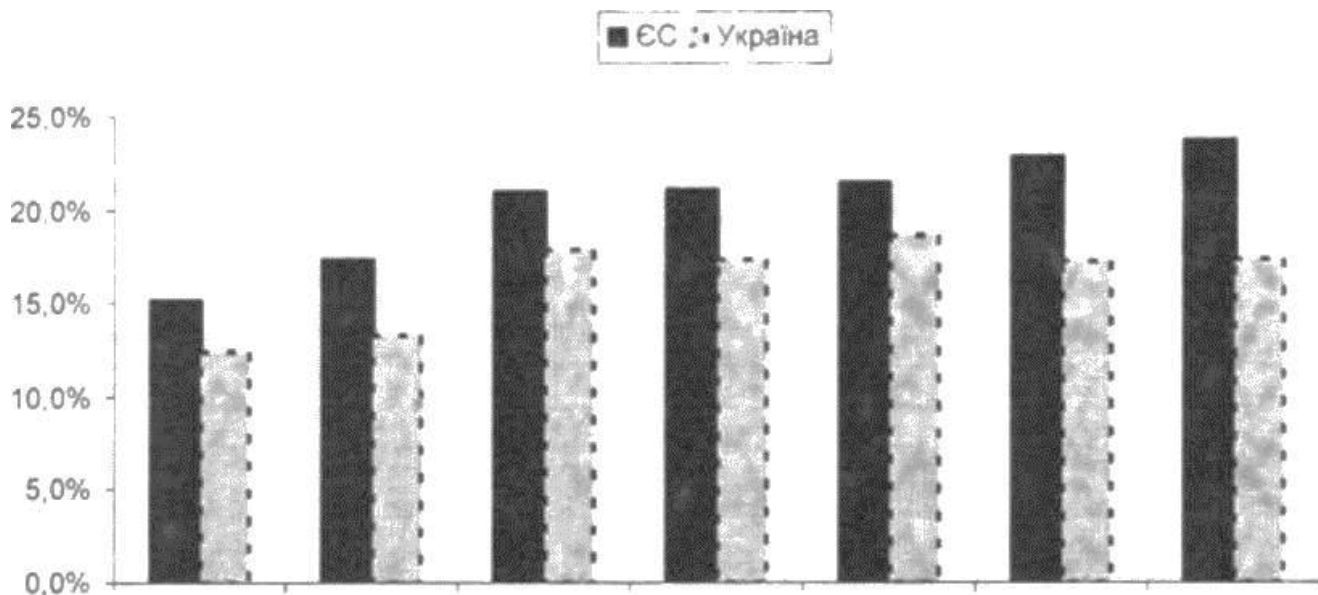
Саме за допомогою цих двох підходів визначається рівень безробіття в Україні, згідно Державного комітету статистики, в 2013 році Україні налічувалося 21 980,6 тис. економічно активного населення. Зареєстрованими безробітними серед них були тільки 487,7 тис. осіб, тобто 1,8%. А згідно методології МОП кількість безробітних була 1 576. 5 тис. осіб, що становило 7.2% від економічно активного населення. Помітно, як сильно відрізняються ці два показники. Це може свідчити тільки про те, що населення не довіряє Державній службі зайнятості і воліє самостійно шукати собі роботу [2].

Якщо порівнювати з країнами ЄС, то в них рівень безробіття за методологією МОП становив на 2013 рік 10,6%, а в Єврозоні - 12%.

Європейська Комісія прогнозує безробіття в Євросоні на рівні 12% в 2014 році і 11,7% в 2015 році [10]. Факт, що рівень безробіття в Україні нижчий втішав політиків та урядовців. Але на жаль навіть за методологією МОП рівень безробіття в Україні не відображає об'єктивно реальну ситуацію на ринку праці. В країні існує високий рівень прихованого безробіття, тобто коли люди формально числяться на робочих місцях, проте вони або працюють на пів ставки, на чверть ставки, або отримують дуже низьку заробітну плату (особливо це характерно для людей передпенсійного віку). І люди не звільняються, тому що в умовах економічного спаду краще мати хоч якусь роботу, ніж взагалі не мати ніякого заробітку. Переходячи в приховане безробіття, незайнятість населення знижує рівень соціального забезпечення для безробітних як зараз, так і в майбутньому.

Значною проблемою є зайнятість людей у тіньовому секторі та трудова міграція за кордон. За офіційними даними Держкомстату близько 20% ВВП становить тіньовий сектор економіки, а за даними Міністерства економіки та торгівлі -40%. За оцінками Міжнародної організації праці, рівень тіньової зайнятості в Україні становить близько 9% зайнятого населення. Крім того, специфікою тінізації ринку праці в Україні є поширеність комбінованих форм оплати праці, які передбачають часткову виплату заробітної плати «у конвертах». Щодо міграції, то за даними різних експертів кількість \країнськи\ трудових мігрантів становить від 600 тис. до 6 млн. осіб. Це люди, які не знайшли роботу в Україні і тому виїхали за кордон. Отже якщо проаналізувати всі ці дані, то можна сказати, що реальний рівень безробіття в державі становить близько 20%, а то й вище.

Виходячи з особливостей сучасного безробіття, а саме переважання серед безробітних молоді, більшість держав дуже занепокоєні цією проблемою. Більш як 1,2 млрд. осіб у світі - це молодь у віці від 15 до 24 років. За даними Всесвітнього економічного форуму, 357 млн. з них ніде не навчалися і не працювали. Крім того серед молоді існує проблема тривалого безробіття. Приблизно 35% безробітної молоді у країнах з розвинутою економікою залишалося без роботи шість місяців або довше, що безпосередньо впливає на її довгострокові кар'єрні перспективи, оскільки за цей період втрачаються навички. Інші молоді люди, тим часом, розчаровуються і зовсім залишають ринок праці. На Рисунку 1 зображена динаміка безробіття у ЄС та в Україні з початку фінансової кризи і до 2013 року.

Рис. 1. Безробіття серед молоді в Європейському Союзі та Україні за період 2007-2013 рр. [2,10]

В Україні у проміжок з 2007-го по 2009 рік серед дорослого населення країни приріст безробітних становив два відсоткові пункти, тоді як серед молоді — 4,9 відсоткового пункту. І в 2009 році згідно Рисунку 1 показник безробіття серед молоді склав 17,8%. Пік молодіжного безробіття за даними Держкомстату був зареєстрований у 2011 році і склав 18,6%. І вже у 2012 році показник почав знижуватися та на 2013 рік склав 17,4%. Але як вже згадувалося вище дані статистики в Україні є досить необ'єктивними.

У першому кварталі 2009 року в Євросоюзі без роботи опинилися 5 мільйонів безробітних у віці 15-24 років. І вже в кінці 2009 року склало більше 20% (див. Рис. 1). Статистики відзначають, що безробіття серед молоді росте в ЄС швидше за загальне безробіття - 3,7 процентних пункту проти 1,5 процентних пункти. Така тенденція продовжує зберігатися, і як видно з Рисунку 1 проблема безробіття серед молоді в ЄС до сих пір не є вирішеною і на 2013 рік рівень безробіття у цій віковій категорії склав 23,6% (7,5 млн. осіб).

Найнижчі показники безробіття серед молоді були зафіксовані у Німеччині (7,7%), Австрії (9,4%) та Нідерландах (11,5%). Найвищі ж показники показали кризові країни: Греція (58,3%), Іспанія (53,6%), а також новий член ЄС - Хорватія (48,8%) [10]. Британська The Guardian опублікувала дані, які дозволяють оцінити втрати європейської економіки від молодіжного безробіття. Ця цифра сягає 153 млрд. євро на рік.

В Україні молодь дуже неактивна. За небажанням шукати роботу ми наближаємося до рівня ЄС, де подібною апатією уражено 62% молодих людей. 18,8% українців віком від 15 до 24 років узагалі ніде не працюють

і не вчаться. Статистики відзначають, що безробіття серед молоді росте в ЄС швидше за загальне безробіття - 3,7 процентних пункту проти 1,5.

На мою думку, головними причинами безробіття серед молоді в Україні є:

- світова економічна криза, яка в плинула негативно і на економіку України;
- невідповідність освітніх послуг вимогам суспільства, запитам особистості, потребам ринку праці;
- невідпрацьованість ефективної системи працевлаштування випускників ВНЗ;
- відмова випускників від низької заробітної плати;
- значне податкове навантаження на роботодавців та фонд заробітної плати;
- непослідовність здійснення реформ.

В Україні на високий рівень безробіття впливає дисбаланс між освітою та ринком праці. Пропозиція фахівців, випущених навчальними закладами I-I I рівнів акредитації у середньому майже у 14 разів перевищує реальний попит на них з боку роботодавців, а порівняно зі спеціалістами III та IV рівнів акредитації дисбаланс ще вищий. Федерація роботодавців України (ФРУ) провела у 2013 році дослідження, під час якого в Україні було виявлено надлишок молодих фахівців, що опанували управлінські та гуманітарні спеціальності. Натомість в країні не вистачає професіоналів інженерно-технологічного напрямку, агрономів, агроінженерів, апаратників, механіків, токарів, операторів промислових машин, слюсарів і електрогазозварювальників, здатних забезпечити роботу промислових підприємств. Через п'ять років - до 2017 року - перелік найбільш затребуваних професій поповниться будівельниками, налаштувачами промислових комп'ютерів, газопровідниками, інженерами контрольно-вимірювальних приладів і медсестрами, прогнозують в ФРУ, посиляючись на результати експертного опитування, проведеного Федерацією серед власників і керівників, які входять до її складу промислових підприємств і об'єднань [1].

Однією з причин безробіття молоді в Україні також є те, що випускники відмовляються від роботи через низьку заробітну плату. Молоді без досвіду пропонують працювати за 1,5-2 тис. грн. Це стосується різних сфер. На роботу з такою зарплатою можна влаштуватися оператором в колл-центр, кур'єром, касиром, секретарем, помічником бухгалтера чи юриста. Тому більшість молодих людей не тримаються за таку роботу, оскільки вона не виглядає перспективною. Вони орієнтовані на вищу заробітну плату, хоча не завжди ці претензії є обґрунтовані, оскільки роботодавці не готові надавати високооплачувані місця людям без досвіду роботи.

Також відмова від низької заробітної плати і перехід у тіньовий сектор часто пов'язують із значним податковим навантаженням на роботодавців та фонд заробітної плати. Тому потрібно вводити сприятливі умови для бізнесу, щоб вивести прибутки з тіні і тим самим збільшивши податкові надходження до бюджету. По-перше, суттєвий ефект могло б дати спрощення і зменшення неподаткового навантаження на фонд заробітної плати - фіскальне навантаження, відрахування в соціальні фонди, до пенсійного фонду. Тому що нинішній рівень фіскального навантаження на фонд зарплати є одним з найвищих у Європі, але ефективність використання засобів у країнах Європи значно вища, тобто при високих навантаженнях на фонд заробітної плати одночасно люди мають високий рівень соціальної захищеності і високий рівень пенсійного забезпечення. В Україні ж, не дивлячись на високе навантаження, рівень соціальної захищеності і рівень пенсій українців низький. Негативним є те, що весь тягар наповнення соціальних фондів лягає на роботодавців, які вдаються до різноманітних способів уникнення такої несправедливої долі, найбільш улюбленим з яких є зарплати в конвертах. На 2014 рік мінімальний розмір єдиного соціального внеску становить 34,7% від мінімальної заробітної плати (422,65 грн.), а максимальна - 17-разову суму мінімальних внесків (7184,98 грн.). Тоді як працівник сплачує 3,6% від мінімальної заробітної плати (43,84 грн.). Для порівняння, у більшості країн світу соціальні внески із зарплати або відносно рівномірно розподілені між роботодавцями та робітниками, або ж частка робітника є більшою. Така картина спостерігається у Польщі (16,26% сплачує роботодавець і 16,26% - робітник), Австрії (10,25% - роботодавець і 12,25% - робітник), Болгарії (10,1% - роботодавець і 18,85% - робітник), Словенії (15,5% - роботодавець і 8,85% - робітник). Угорщині (8% - роботодавець і 18% - робітник). Чехії (7% - роботодавець і 21% - робітник) [3].

Крім того для розвитку самозайнятості потрібно встановити неоподаткований мінімум, який би відповідав мінімальним заробіткам українців. Введення неоподаткованого мінімуму має позитивний ефект у вигляді підвищення купівельної спроможності і, як наслідок, розвитку внутрішніх ринків, збільшення податкових надходжень до бюджету від ПДВ і акцизного податку, і водночас - зменшення соціальних виплат з бюджету. Та якщо у Китаї неоподатковуваний мінімум становить 3500 юанів на місяць (557 дол. США), в Естонії він складає 192 дол. на місяць, в США - до 700 дол., в Ірландії - до 600 дол., у Франції - до 500 дол., то в нашій країні - це 17 грн., і використовується даний поняття частіше для нарахування різного роду стягнень. Так наприклад, у Німеччині неоподаткований мінімум становить 8354 євро на рік, тобто люди, чий доходи становлять менше цієї суми не сплачують прибутковий податок

з громадян [11]. Така межа дуже вигідна для самозайнятого населення (фрілансерів), які найчастіше займаються перекладами, музикою, фотомистецтвом або іншим мілким заробітком.

Розглянемо як негативний так і позитивний досвід боротьби з молодіжним безробіттям в окремих країнах ЄС. Так у Великобританії було проведено декілька програм. В 2009 році для боротьби з молодіжним безробіттям було створено Фонд майбутньої роботи. На нього було витрачено 600 млн. фунтів і створено 105 робочих місць у період 2009-2010 рр. На жаль, кожне створене робоче місце коштувало занадто дорого, тому в 2011 році Фонд закрили. Натомість було створено навчальні центри для підготовки до трудової діяльності та розширення громадських робіт. Тепер, щоб отримати 56 фунтів стерлінгів на тиждень, молодь повинна відпрацювати безкоштовно 3 місяці в соціальному секторі та на громадських роботах у Лондоні. Але така схема не долає проблему безробіття, а навпаки багато компаній (McDonald's, Tesco, Holland and Barrett, Asda, Maplin.) користуються нею у своїх цілях. Громадські роботи найменш ефективні для забезпечення роботою на слабкому ринку праці, де існує високий рівень безробіття

У Португалії програма боротьби з молодіжним безробіттям Impulso Jovem (Імпульс для молодих), схвалена в червні 2012 року, передбачає низку стимулів для бізнесу, що наймає молодих безробітних, підтримку молодих підприємців, дрібного і середнього бізнесу, який створює робочі місця для молоді, зниження ризиків за найм молодих працівників через повернення соціального податку. Дана програма призвела до того, що низькі зарплати (на підприємствах малого та середнього бізнесу, що здебільшого фінансуються державою), стажування та тимчасова зайнятість використовується підприємцями з метою мати дешеву або взагалі безкоштовну робочу силу, більше того, з часом дискримінує працівників-початківців порівняно зі штатними працівниками, які виконують ту ж роботу, стимулює звільняти штатних працівників.

У Ірландії була прийнята програма масштабної перекваліфікації безробітних і створення 100 тис. робочих місць до 2016 року. У практичному плані ірландський уряд хоче до 2018 р. зробити фахівців з інформаційних технологій найчисленнішою групою випускників, а також почати перекваліфікацію безробітних для цієї сфери. Цей захід є досить ефективним, якщо врахувати швидкий розвиток ІТ-технологій і наявність на ірландському ринку міжнародних компаній, які займаються інформаційними технологіями.

У Греції б'ються з безробіттям за допомогою коштів залучених від Європейського соціального фонду та Європейського фонду регіонального

розвитку. Грецькій молоді хочуть допомогти створювати свій бізнес у сільській місцевості, надати роботу у сфері соціальних послуг і культури. Одна з причин зростання молодіжного безробіття - кількість дітей в сільських районах, що кидають школу, з 2007 по 2012 рік зростає з 10 до 17 тис. осіб (за даними національного центру соціальних досліджень ЕККЕ). У віддалених слабозвинених провінціях Греції використовують і працю дітей від 7 років. Разом з політикою максимальної економії, розкладання системи шкільної та університетської освіти, це збільшує кількість потенційних безробітних з низькою освітою або ж без шкільної освіти взагалі [7].

Зокрема Німеччині вдалося втримати рівень безробіття під контролем. Оскільки більшість німецьких компаній є машинобудівними або оснащені високотехнологічними виробництвами, на них працюють висококваліфіковані фахівці, яких важко замінити. Тому замість звільнення працівників, німецькі компанії заощаджують шляхом скорочення кількості робочих годин.

Крім того в межах ЄС, враховуючи масштаби молодіжного безробіття. 27 — 28 червня в Брюсселі на Саміті 20 глав країн ЄС і 28 представників міністерств праці розробили заходи з боротьби з молодіжним безробіттям. Було прийнято два механізми - «Ініціатива молодіжної зайнятості» та «Пакет заходів для зайнятості молоді». «Пакет заходів для зайнятості молоді» передбачає, що державам-членам Євросоюзу рекомендується запровадити гарантії для молоді, які передбачають, що кожній молодій людині до 25 років пропонується високоякісна пропозиція на роботу, навчання або тренінгові програми протягом чотирьох місяців для уникнення безробіття. З цією метою фінансування «Ініціативи молодіжної зайнятості» з Бюджету ЄС було виділити 6 млрд. євро. На цьому ж Саміті вирішили надати за допомогою Європейського інвестиційного банку 10 млрд. євро дотацій, які використовуватимуться для заохочення комерційних банків активніше кредитувати малий та середній бізнес, особливо в країнах Південної Європи. Це пояснюється тим, що малі та середні підприємства забезпечують до 70% робочих місць у ЄС [6].

Щодо України, то з 2013 року діє Закон України «Про зайнятість населення», який передбачає різного роду заходи щодо сприяння зайнятості серед молоді, а також інших менш конкурентоздатних на ринку праці категорій населення. Згідно з ним студентам, які здобули ступінь «кваліфікований робітник», «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст» і продовжують навчатися на наступному кваліфікаційному рівні, надано право проходити стажування за спеціальністю. Найбільшим плюсом для молоді є запис про проходження стажування до трудової книжки. Термін стажування не повинен перевищувати 6 місяців. І за цей

час студент може здобути мінімальні навички і показати свої ділові якості. Втім, стажування скоріш за все буде безоплатним [4].

Також даний Закон підтримує тих, хто вирішив працювати в селі. Щоб залучити молодого працівника на роботу в провінції, йому надають житло на термін його роботи та одноразову допомогу в десятикратному розмірі зарплати за рахунок бюджету. Умовою надання такої допомоги є укладання працівником договору з роботодавцем, який розташований у сільській місцевості, не менш ніж на три роки. Також працівнику надається право отримати це житло у власність, якщо він відпрацює у даному населеному пункті не менше десяти років. Та відповідних результатів це не дало, молодь не поспішає переїжджати в село, оскільки на практиці дане положення не реалізовується. Тому все більше молоді навпаки переїжджає у міста в пошуках роботи і намагається реалізувати себе там, дуже часто працюючи не по спеціальності [4].

Новим законом передбачено стимулювання роботодавців до створення нових робочих місць та працевлаштування на них громадян, недостатньо конкурентоспроможних на ринку праці, зокрема і молоді, шляхом виплати компенсації роботодавцю в розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за відповідну особу. Компенсація виплачується щомісячно протягом одного року з дня працевлаштування особи за умови збереження її зайнятості упродовж двох років [4].

Всі ці пункти могли б сприяти зайнятості серед молоді, але існує велика недовіра до державного апарату як зі сторони роботодавців, так і зі сторони безробітних. Також дотримання всіх умов потребує значного контролю, адже часто роботодавці просто користуються пільгами не виконуючи реальних обов'язків, які на них покладені.

Яким же шляхом можна вирішити проблему безробіття в Україні? на мою думку варто звернути увагу на наступні можливі заходи:

- відповідність держзамовлення у відповідності із реальним станом попиту на робочу силу;
- врахування освітнього потенціалу громадян ;
- запровадження дуальної системи освіти;
- залучення підприємств до освітнього процесу;
- зменшення податкового навантаження як на роботодавців, так і на фонд заробітної плати;
- стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу;
- послідовність ініціативних програм від одного уряду до іншого.

Навчальні заклади повинні враховувати попит на ринку праці. Взагалі в Україні існує надлишок випускників вищих навчальних закладів і на всіх них не вистачає відповідних вакансій. Тому потрібно проводити реорганізацію

освітньої системи, зменшувати кількість як вищих навчальних закладів, так і їх випускників, одночасно покращуючи якість освітніх послуг та рівень підготовки студентів. Очевидно, що освітня система не задовольняє інтереси ринку, і тому необхідно провести її переорієнтацію на реальні потреби української економіки, що дозволить значно скоротити молодіжне безробіття. А саме потрібно переглянути модель фінансування системи вищої освіти таким чином, щоб спеціальності та обсяги держзамовлення відповідали обумовленим потребам суспільства з урахуванням плану його розвитку на найближчі 10 років. Також потрібно проводити освітні кампанії та популяризацію пріоритетних професій у середніх навчальних закладах. Адже саме в 9-11 класах учні починають робити вибір, на якій спеціальності продовжити навчання, тому їм вже варто звернути увагу на потрібні їм предмети.

Потрібно не забувати також і про розвиток галузей з високою доданою вартістю. Тому не варто просто слідувати за попит ринку праці, а й створювати умови для працевлаштування кваліфікованих спеціалістів і враховувати також світові тенденції. Наш час - це час інформаційних технологій і фрілансерів. Попит на вітчизняних фахівців, які пропонують свої послуги на експорт, підтверджує дослідження компанії Eiapse - однієї з найбільших бірж фрілансу. У 2013 році Україна зайняла на четверте місце серед країн з найбільш високооплачуваними фрілансерами. Випереджають її лише США, Індія та Пакистан. При цьому рівень гонорарів майстрів віддаленої роботи за рік зріс на 50%. У цілому за минулі шість років українські вільні художники отримали \$ 58,3 млн. Для порівняння: в Росії цей показник - \$ 22 млн., а у Сполучених Штатах - \$ 264,8 млн. Традиційно більше половини вітчизняних фрілансерів - фахівці в ІТ-сфері, проте останнім часом їм на п'яти наступають дизайнери, перекладачі, копірайтери і маркетологи [9]. Тобто в Україні існують фахівці високого класу, які через відсутність ринку, на якому вони працюють, змушені реалізовувати свій потенціал на користь іноземних компаній. Якщо створити їм відповідні умови праці в Україні, то це б змогло зробити економіку більш конкурентоспроможною, збільшити зайнятість населення і експортувати товари з високою доданою вартістю.

Найефективнішим для подолання проблеми безробіття є запровадження системи дуальної освіти, що означає поєднання теорії і практики, широко застосовується як під час оволодіння конкретними професіями, так і під час здобуття вищої професійної освіти. Навчальні плани та основні освітні акценти пристосовуються до вимог економіки, учні отримують освіту за фахом безпосередньо на виробництві, або ж повинні пройти повний практичний курс на виробництві. Така система

працює у деяких країнах Європи, і саме в цих країнах спостерігаються найнижчі рівні безробіття, а саме Австрія, Німеччина, Швейцарія, Данія. Це б допомогло розірвати замкнене коло, яке існує: а молодь не може здобути досвід роботи, тому що роботодавці не хочуть їх наймати за браком досвіду.

Але не тільки держава повинна допомагати та орієнтувати молодь. Роботодавці також повинні бути зацікавлені у підготовці висококваліфікованих працівників. Доцільними були б підтримка та фінансування потрібних їм спеціальностей, проведення днів відкритих дверей на підприємствах та в організаціях, сприяння у проходженні практики студентами.

Висновки. Враховуючи вище зазначене, потрібно зрозуміти, що насправді безробіття - це похідна проблема, яка залежить від проблем в економіці. Власне українська економіка за роки незалежності майже не розвивалася. Тому спроби вирішити проблему безробіття окремо від решти економічних проблем, навряд чи призведуть до бажаного результату. Тому особливо увагу потрібно звернути на сприяння розвитку малого та середнього бізнесу, які повинні стати основою української економіки, якими вони вже давно стали у розвинених країнах. І доки не буде створено нормальних умов для розвитку вже існуючого бізнесу та відкриття нового бізнесу, створення нових підприємств в Україні, до того часу боротися окремо з проблемою безробіття — це все одно, що пливти проти течії.

Перелік використаних джерел

1. *Баланс між освітою та ринком праці скоротить молодіжне безробіття [електронний ресурс] / Федерация роботодавців України. - Режим доступу: <http://ua.fru.org.ua/balans-mizh-osvitoyu-ta-rinkom-praci-skorotit-molodizhne-bezrobittya/>*
2. *Державна служба статистики України [електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://w\vv.ukrstat.gov.ua/>*
3. *Єдиний соціальний внесок - 2014 (ЄСВ) [електронний ресурс] / Бухоблік. – Режим доступу: <http://ww\v.buhoblik.org.ua/nalogi/edinyj-soczialnyj-vznos/586-dinij-soczialnij-vnesok-2013.html>*
4. *Закон України «Про зайнятість населення» N 5067-VI від 05.07.2012 / Відомості Верховної Ради України. - 2013. - №24. - Ст.243*
5. *Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. / Дж. М. Кейнс — М.: Прогресс, 1978. - 494 с*
6. *Саміт Спросоюзу: лідери ЄС погодили заходи із боротьби проти молодіжного безробіття (01/07/2013) [електронний ресурс]/Представництво Європейського Союзу в Україні. - Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/all_ne\vs/news/2013/2013_07_01_1_uk.htm*

7. Як країни ЄС вирішують проблему молодіжного безробіття [електронний ресурс]/ *finance.ua*. - Режим доступу: <http://news.finance.Ua/ua/~2/0/all/2013/05/30302842>
8. *Downward mobility is now a reality* [електронний ресурс]/ *theguardian*. Режим доступу: <http://www.theguardian.com/commentisfree/2012/may/31/downward-mobility-europe-young-people?>
9. *Elance Talent Around the Globe* [електронний ресурс]/ *Elance*. - Режим доступу: <https://www.elance.com/trends/talent-available/geo#GeoRanking>
10. *Euro area unemployment rate at 11.9%* [електронний ресурс]/ "Eurostat Press Office". - Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-01042014-AP/EN/3-01042014-AP-EN.PDF
11. *Grundfreibetrag in der Einkommensteuer* [електронний ресурс] *cecui.de*. - Режим доступу: <http://wwwv.cecui.de/grundfreibetrag.html>

Valeriya Breshko PROBLEM OF UNEMPLOYMENT: "LOST GENERATION"

Youth unemployment is an important problem for society. The article analyzes the main features of modern unemployment and reasons of youth unemployment. The main indexes in EU and in Ukraine are compared. The possible ways to overcome youth unemployment are determined.

Key words: *unemployment, EU, youth, Job placement, employer. Ukraine.*